

Parlamentul
Republicii Moldova

SL nr. 13/02-80

10 august 2021

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

Proiectul de lege

Notă informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	180
"10" 08	2021
Ora	

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Grosu Liliiana
Iordănescu

Sergiu Litvinenco
Marcelo Ables
Ana Rac
Chim George
Tolmachev
Chisac Igor
Vasile Simion
Dumăstrescu
Tătaru Iurie
Istene Cătălin
Stancu Valeriu

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 65), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Articolul 3. Componența

(1) Consiliul Superior al Magistraturii este constituit din 12 membri.

(2) În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General care sînt membri de drept.

(3) Trei membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari sunt numiți de Parlament, cu votul a 3/5 din deputații aleși, în baza propunerilor Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului. Comisia juridică, numiri și imunități organizează un concurs public pînă la expirarea mandatului membrilor numiți. Concursul public include cel puțin examinarea dosarelor și audierea candidaților. Comisia juridică, numiri și imunități întocmește avize argumentate pentru fiecare candidat selectat și propune Parlamentului numirea acestora.

(4) Șase membri din rândul judecătorilor sunt aleși în Consiliul Superior al Magistraturii prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, după cum urmează: patru din cadrul judecătorilor, unul din cadrul curților de apel și unul din cadrul Curții Supreme de Justiție. Se consideră aleși în calitate de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii candidații judecători care au acumulat cel mai mare număr de voturi. Ceilalți candidați se consideră supleanți. Supleanții suplinesc funcțiile vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor corespunzător nivelului instanțelor judecătorești pentru care au fost aleși, în ordine descrescătoare a numărului de voturi obținute.

(5) Consiliul Superior al Magistraturii anunță data desfășurării ședinței Adunării Generale a Judecătorilor la care urmează să fie aleși membrii acestuia cu cel puțin două luni înainte de data ședinței. Candidații la funcția de membru al

Consiliului Superior al Magistraturii depun dosarele de participare în adresa Consiliului cu cel puțin patru săptămâni până la data desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor. Lista candidaților și dosarele depuse se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii în următoarea zi lucrătoare după expirarea termenului-limită pentru depunerea dosarelor.

(6) Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor au dreptul să desfășoare campanie de promovare (electorală). Președinții instanțelor de judecată facilitează întâlnirile candidaților cu judecătorii. La solicitare, candidații beneficiază de reducerea cu 50% a sarcinii de muncă pe perioada campaniei.

(7) Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor sînt detașați pe durata exercitării mandatului de membru al Consiliului. La preluarea calității de membru, funcțiile administrative deținute anterior de către membrii judecători ai Consiliului Superior al Magistraturii devin automat vacante.

(8) Pe durata exercitării mandatului de membru al Consiliului, membrii numiți conform alin. (3) nu pot exercita activități de reprezentare în judecătorii, curți de apel și Curtea Supremă de Justiție.”

2. Capitolul II se completează cu articolul 8² cu următorul cuprins:

„**Articolul 8².** Condițiile pentru a putea fi ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor

(1) La funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor poate fi ales candidatul care întrunește următoarele condiții:

- a) are o vechime în funcție de judecător de cel puțin 3 ani efectiv lucrați;
- b) nu a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani.

(2) Dosarul candidatului conține următoarele:

- a) curriculum vitae;
- b) scrisoare de motivare;
- c) platforma care va conține principalele obiective pe care le va urmări dacă va fi ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) Dacă nu întrunește condițiile prevăzute la alin. (1), a depus dosarul tardiv sau dosarul nu este complet, Consiliul Superior al Magistraturii exclude din concurs candidatul respectiv.”

Art. II. – Articolul 23² din Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 62), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

”Articolul 23². Adunarea Generală a Judecătorilor

(1) Adunarea Generală a Judecătorilor este constituită din judecătorii tuturor instanțelor judecătorești din Republica Moldova și asigură realizarea practică a principiului autoadministrării puterii judecătorești.

(2) Adunarea Generală a Judecătorilor se convoacă anual în ședință ordinară. Consiliul Superior al Magistraturii anunță data convocării ședinței ordinare a Adunării Generale a Judecătorilor cu cel puțin două luni înainte de data ședinței, elaborează și distribuie judecătorilor proiectul agendei ședinței, care se plasează și pe pagina web a Consiliului, cu anexarea materialelor ce urmează a fi examinate.

(3) Adunarea poate fi convocată și în cazuri excepționale, la inițiativa Consiliului Superior al Magistraturii sau a cel puțin 50 de judecători, în cel mult o lună de la data înregistrării solicitării.

(4) Adunarea Generală a Judecătorilor este deliberativă dacă la ea participă majoritatea simplă a judecătorilor în exercițiu. Același cvorum este necesar și pentru desfășurarea ședințelor extraordinare ale Adunării Generale a Judecătorilor. Participarea la Adunarea Generală are loc prin prezența în sală și prin teleconferință.

(5) Ședința Adunării Generale a Judecătorilor este deschisă de către Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, care transmite apoi conducerea ședinței președintelui acesteia. Președintele și secretarul ședinței Adunării Generale a Judecătorilor se aleg la propunerea judecătorilor care participă la ședință, cu votul deschis al majorității simple a acestora.

(6) Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor se adoptă cu votul majorității simple a judecătorilor care participă la ședință și se semnează de către președintele și secretarul ședinței.

(9) Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor cu privire la alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, colegiului disciplinar, colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor sau colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor se adoptă prin vot secret. La decizia Adunării Generale a Judecătorilor pot fi adoptate prin vot secret și alte hotărâri.

(10) Se consideră aleși membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, colegiului disciplinar, colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor sau colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor candidații care au obținut cel

mai mare număr de voturi. Următorii candidați se consideră supleanți și suplinesc funcțiile vacanțe în ordinea descrescătoare a numărului de voturi exprimate.

(11) Modul de exprimare a voturilor în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor este stabilită în regulamentul Adunării Generale a Judecătorilor.

(12) Hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în aceeași zi și se execută de către organele autoadministrării judecătorești și de către judecători.”

Art. III. - Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69–77, art.113), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art. 66:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Consiliul Superior al Procurorilor anunță data convocării ședinței ordinare a Adunării Generale a Procurorilor cu cel puțin două luni înainte de data ședinței, elaborează și distribuie procurorilor proiectul agendei ședinței, care se plasează și pe pagina web a Consiliului, cu anexarea materialelor ce urmează a fi examinate.”

alineatul (7) se completează în final cu textul: „Participarea la Adunarea Generală are loc prin prezența în sală și prin teleconferință. Modul de participare la adunare prin teleconferință este stabilit în regulamentul Adunării Generale a Procurorilor.”

la alineatul (10), după cuvintele „se publică”, se completează cu cuvintele „în aceeași zi”.

2. Articolul 69 se completează cu alineatele (3¹) și (3⁴) cu următorul cuprins:

„(3¹) Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor depun dosarele de participare în adresa Consiliului cu cel puțin patru săptămâni până la data desfășurării Adunării Generale a Procurorilor. Lista candidaților și dosarele depuse se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor în următoarea zi lucrătoare după expirarea termenului-limită pentru depunerea dosarelor.

(3²) La funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul procurorilor poate fi ales candidatul care are o vechime în funcție de procuror de cel puțin 3 ani efectiv lucrați și nu a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani. Dosarul candidatului conține curriculum vitae, scrisoarea de motivare și platforma care va

conține principalele obiective pe care le va urmări dacă va fi ales membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

(3³) Dacă nu întrunește condițiile impuse, a depus dosarul tardiv sau dosarul nu este complet, Consiliul Superior al Procurorilor exclude din concurs candidatul respectiv.

(3⁴) Candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul procurorilor au dreptul să desfășoare campanie de promovare. Procurorii șefi facilitează întâlnirile candidaților cu procurorii. La solicitare, candidatul beneficiază de reducerea cu 50% a sarcinii de muncă pe perioada campaniei.”

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Alegerea noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor se desfășoară în conformitate cu prevederile prezentei legi, indiferent de data anunțării ședinței Adunării Generale a Judecătorilor.

(3) În termen de trei luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului va organiza, în modul stabilit de lege, concursul pentru selectarea membrilor în Consiliul Superior al Magistraturii din rândul profesorilor de drept titulari.

(4) În termen de 20 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Consiliul Superior al Magistraturii va aduce în concordanță cu prezenta lege reglementările cu privire la organizarea și desfășurarea Adunării Generale a Judecătorilor. În anul 2022, Adunarea Generală a Judecătorilor va adopta regulamentul Adunării Generale a Judecătorilor.

(5) Până la anunțarea datei Adunării Generale a Procurorilor la care vor fi aleși următorii procurori membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor va modifica regulamentul Adunării Generale a Procurorilor pentru a fi în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea reintroducerii unor reguli transparente și echitabile de numire și alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a Consiliului Superior al Procurorilor, după ce Legea nr. 193/2019 a fost declarată neconstituțională ca urmare a nerespectării procedurii de legiferare (neconstituționalitate extrinsecă). În cea mai mare parte, proiectul reproduce prevederile Legii nr. 193/2019 și conține completări în ceea ce privește alegerea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor. Proiectul de lege este promovat la acest moment inclusiv pentru a facilita alegerile și numirile în Consiliul Superior al Magistraturii și al Consiliului Superior al Procurorilor și care urmează să aibă loc până la sfârșitul anului 2021. De asemenea, proiectul ține cont de modificările constituționale inițiate în decembrie 2020 și de recomandările Comisiei de la Veneția în materia alegerii și numirii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, recomandări de care nu s-a ținut cont pe deplin la adoptarea Legii nr. 193/2019.

Proiectul detaliază modul de alegere a membrilor judecători ai Consiliului Superior al Magistraturii. Adunarea Generală a judecătorilor va alege șase judecători membri ai Consiliului, patru din cadrul judecătorilor și câte unul din cadrul curților de apel și al Curții Supreme de Justiție. Această proporție a fost aplicată pentru a respecta mai bine reprezentativitatea judecătorilor din fiecare nivel de instanță. Proiectul de lege nu mărește numărul membrilor judecători ai CSM în contextul modificărilor constituționale inițiate în decembrie 2020, care prevăd că în CSM ar trebui să fie doar șase membri judecători.

CSM va anunța alegerile cu cel puțin două luni înainte. Candidații pentru aceste funcții se vor înscrie în alegeri cu cel puțin patru săptămâni până la Adunarea Generală a Judecătorilor. Legea reintroduce cerințele pentru candidații judecător – lucrul efectiv în calitate de judecător timp de trei ani și nesancționarea disciplinară în ultimii trei ani. Legea nu prevede posibilitatea nominalizării candidaților de către mai mulți judecători. Fiecare candidat trebuie să depună dosarul personal. Candidații vor prezenta CSM dosarele, inclusiv un document cu principalele obiective propuse. Dosarele vor fi publicate pe pagina web a CSM în următoarea zi lucrătoare după expirarea termenului de depunere, împreună cu lista tuturor candidaților. Candidații care au depus dosarele tardiv, sau dacă dosarul este incomplet, nu vor fi admiși în alegeri. Candidații judecători vor putea face campanie în rândul colegilor săi, iar președinții instanțelor judecătorești vor fi obligați să faciliteze întâlnirile cu judecătorii. De asemenea, candidații vor putea solicita reducerea cu 50% a sarcinii de muncă pe perioada campaniei.

Proiectul mai detaliază și modul de organizare a Adunării Generale a Judecătorilor. El prevede că participarea la adunare poate avea loc și prin teleconferință. De asemenea, proiectul introduce posibilitatea folosirii votului electronic, însă acest fapt urmează a fi reglementat în regulamentul Adunării Generale a Judecătorilor. Aceste prevederi sunt deosebit de importante în perioada pandemiei. Pentru a debloca modul de organizare al Adunării Generale, legea prevede că CSM va modifica Regulamentul de organizare și desfășurare a acesteia, care în mod normal este adoptat de Adunarea Generală însăși. Din cauza regulamentului care nu permite decât participarea la adunare într-un local anumit, Adunarea Generală a Judecătorilor nu a avut loc deja de doi ani.

Proiectul mai prevede că se consideră aleși membri ai CSM candidații care au acumulat cele mai multe voturi. În prezent, pentru a fi ales, candidatul trebuie să acumuleze mai mult de jumătate din voturi, cvorum care a îngreunat mult anterior alegerea membrilor CSM. Modificarea propusă va permite alegerea tuturor membrilor judecători ai CSM la o singură Adunare Generală. Un sistem similar este aplicat cu succes la alegerea în Consiliul Superior al Procurorilor și în Consiliul Uniunii Avocaților. Proiectul de asemenea introduce un mecanism mai ușor și mai echitabil de identificare a judecătorilor supleanți. Aceștia nu vor mai trebui să candideze pe o lista paralelă. Ei vor fi considerați următorii candidați în concurs care nu au acces în CSM. Ei vor suplini diferența de mandat, în ordinea descrescătoare a voturilor obținute. De asemenea, numărul judecătorilor supleanți nu va fi limitat, cum este în prezent, ceea ce determină probleme practice.

Ceilalți șase membri sunt cei trei membri din oficiu și trei profesori în drept numiți de Parlament. Numărul profesorilor titulari a fost ridicat de la doi la trei, pentru a asigura că în CSM sunt 12 membri, după cum prevede proiectul de modificare al Constituției. Spre deosebire de Legea nr. 193/2019, proiectul prevede că profesorii în drept sunt aleși cu votul a 3/5 din deputați. Această normă a fost introdusă pentru a reduce riscul nominalizărilor politice și este în spiritul recomandărilor Comisiei de la Veneția făcute Republicii Moldova în anii 2019 și 2020. Cei trei profesori vor fi selectați de către Comisia juridică numiri și imunități în baza unui concurs public, al studierii dosarelor și al interviului. Hotărârea Comisiei trebuie să fie motivată. În cazul neacumulării numărului necesar de voturi de către candidații propuși, concursul va trebui repetat. Spre deosebire de legislația actuală, proiectul mai prevede că profesorii titulari nu vor putea fi reprezentanți în instanțele judecătorești din Republica Moldova, însă vor putea oferi servicii de consultanță sau de reprezentare în arbitraj. Ultima clarificare este necesară pentru a atrage mai mulți candidați buni în concurs.

Ca urmare a adoptării acestui proiect, CSM va urma să modifice Regulamentul de organizare și desfășurare a Adunării Generale a Judecătorilor.

Regulamentul trebuie modificat în timp de 20 de zile de la intrarea în vigoare a legii. Cu alte cuvinte, următoarea Adunare Generală a Judecătorilor și alegerea judecătorilor membri ai CSM vor trebui organizată conform rigorilor și procedurii prevăzute de acest proiect.

Proiectul conține prevederi similare în ceea ce privește alegerile în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor. Astfel, CSP va anunța data convocării ședinței cu cel puțin două luni înainte de data ședinței, iar participarea la Adunarea Generală poate avea loc și prin teleconferință, fapt ce asigură posibilitatea participării la ședință și în cazuri extraordinare, cum ar fi pandemia. De asemenea, proiectul prevede publicarea hotărârilor Adunării Generale a Procurorilor pe paginile web în aceeași zi.

Candidații la funcția de membru al CSP depun dosarele de participare în adresa Consiliului cu cel puțin patru săptămâni până la data desfășurării Adunării Generale a Procurorilor și au posibilitatea de a desfășura o campanie de promovare, procurorii șefi facilitând întâlnirile candidaților cu procurorii, iar la solicitare, candidatul va putea beneficia de reducerea cu 50% a sarcinii de muncă pe perioada campaniei. Desfășurarea campaniei va asigura o alegere mai informată în cadrul Adunării Generale a Procurorilor.

Proiectul introduce și anumite cerințe față de candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul procurorilor. Respectiv, poate fi ales candidatul care are o vechime în funcție de procuror de cel puțin 3 ani efectiv lucrați și nu a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani. Dosarul candidatului va trebui să conțină curriculum vitae, scrisoarea de motivare și platforma care va conține principalele obiective pe care le va urmări dacă va fi ales membru al Consiliului Superior al Procurorilor. Dacă candidatul nu întrunește condițiile impuse, a depus dosarul tardiv sau dosarul nu este complet, Consiliul Superior al Procurorilor exclude din concurs candidatul respectiv.

Ca urmare a acestor modificări, Consiliul Superior al Procurorilor va trebui să modifice regulamentul Adunării Generale a Procurorilor pentru a fi în concordanță cu prezenta lege, până la anunțarea datei Adunării Generale la care vor fi aleși următorii procurori membri ai Consiliului Superior al Procurorilor.

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Sezgu Zetvionco